

Kliendi tegeliku kasusaaja tuvastamine

Järelevalvemenetluste käigus on RAB tuvastanud, et kohustatud isikud ei tuvasta juriidiliste isikute kõiki kasusaajaid ning füüsilisest isikust tegelikku kasusaajat. On ka juhtumeid, kus juriidilise isiku osas ärisuhte seire teostamisel ei kontrollita, kas juriidilise isiku tegelik(ud) kasusaaja(d) on muutunud.

Tegelik kasusaaja on füüsiline isik, kellel on omandi või muul viisil kontrollimise kaudu lõplik valitsev mõju füüsilise või juriidilise isiku üle või kelle huvides, kasuks või nimel tehing või toiming tehakse⁶.

Ärisuhte loomisel, juhuti tehtava tehingu tegemisel ning ärisuhte seire teostamisel peab kohustatud isik tuvastama kliendi või juhuti tehtavas tehingus osaleva isiku tegeliku kasusaaja ja võtma tegeliku kasusaaja isikusamasuse kontrollimiseks meetmeid ulatuses, mis võimaldab kohustatud isikul veenduda selles, kes on tegelik kasusaaja, st kohustatud isik peab tehingu tegemisel aru saama kliendi või juhuti tehtava tehingu puhul osaleva isiku omandi- ja kontrollistruktuurist.

Füüsilise isiku tuvastamisel peab kohustatud isik kahtluse korral tuvastama ka füüsilise isiku tegeliku kasusaaja ehk isiku tegevust kontrolliva ja sellest kasu saava isiku. Kahtlus tegeliku kasusaaja olemasolu kohta võib tekkida eelkõige juhul, kui hooldusmeetmete rakendamisel tekib kohustatud isikul tunne, et füüsilist isikut on kallutatud ärisuhte loomisele või tehingu tegemisele. Sellisel juhul tuleb pidada isikut füüsilise isiku tegelikuks kasusaajaks, kes teeb kontrolli füüsilise isiku üle.

Üheks võimaluseks isiku tegeliku kasusaaja tuvastamiseks on kliendi küsitlemine (nt ankeedipõhiselt).

⁶ RAB-i juhendi „Rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide juhtimine ning hooldusmeetmete kohaldamine Rahapesu Andmebüroo järelevalvatavatele kohustatud isikutele“ p 4.3.1.28. ja 4.3.3.